

NAQQIUT

(Siunnersuutip UKA2021-mit UPA2022-mut nuunneqarnera tunuliaqutaralugu akissuteqaat nutartigaq)

Qanoq iliornikkut qitiusumiit eqiterussinerup millisarnera inunnut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu iluaqutaasinnaanera pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.

(Inatsisartunut ilaasorta, Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalackersuisoq)

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuummut siunnersuuteqartoq Naalackersuisut sinnerlugit qutsavigaara.

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnermi namminersorlutik ingerlatsisut, namminersortutut piumassuseqarnek pisortallu ingerlatsiviisa akornanni oqimaaqatigiinneq tunngaviusumik oqallisissannagortinneqarpoq. Nunatsinni, nunanut allanut sanilliullugu, pisortat suliffeqarfii namminersorlutik ingerlatsisunut sanilliullugu annertuumik inissisimanerat ilumoorpoq. Matumani pisortat ingerlatsiviatut paasineqarput Namminersorlutik Oqartussat, kommunit suliffeqarfiillu namminersortitat, taakkulu tamarmik sulisinnaasut 44 procentii sulisoraat, tassanilu Norgimi 33 procentiinnaanerat, Frankrigimi 31 procentiinnaanerat, Tuluit Nunaanni 29 procentiinnaanerat, Islandimi 25 procentiinnaanerat Savalimmiunilu 38 procentiinnaanerat sanilliunneqarsinnaavoq.

Namminersorlutik ingerlatsisut pisortat ingerlatsiviannit nukittunerullutillu anginerunissaat Naalackersuisut kissaatigaat. Namminersorlutik ingerlatsisut nukittuut siuariartortuarnissamut atugarissaarnissamullu toqqammavissaapput. Pisortalli ingerlatsiviisa annertussusaat kisitsisit taaneqartut eqqarsartitsilernerannit assigiinnngiaarnerusumik isigineqartariaqartut Naalackersuisut isumaqarput. Pisortat ingerlatsivii inuiaqatigiinni innuttaasunut pingaaruteqartorujussuarmik sulianik ingerlatsipput. Sumiiffiit amerlasuut inoqartuaannarnissaannut pisortat ingerlatsivii qulakkeerinnittuusarput. Sumiiffimmi pineqartumi atuarfeqanngippat, nakorsiartarfeqanngippat, kommuni allaffeeraqanngippat pisiniarfeqarnaniluunniit, taava sumiiffiup inoqaannarnissaa toqqammavissaarutissaaq. Aamma sumiiffimmi namminersorlutik inuussutissarsiorturnut sunniuteqassaaq. Taamaammat illoqarfiit annerit avataanni pisortat ingerlatsinerat namminersorlutik inuussutissarsiorturnut aamma soqutigisaraat. Tamannali pisortat ingerlatsiviisa nalimmassagaannginnissaattut paasineqassanngilaq. Pisortat ingerlatsivii soorunami nalimmassartuarnissamut piareersimassapput, naammassinnilluartaullutik periarfissaqarneranilu annikillisartuartaussaallutik. Tamanna pisariaqavippoq.

Qitiusumit siammaanissamut apeqqummut tunngatillugu Namminersorlutik Oqartussat kommunillu akisussaaffimmik agguaaqatigiinneranni apeqqut pingaaruteqarpoq. Suliassaq aalajangersimasoq pitsaanerpaamik akikinnerpaamillu naammassinnissinnaaffimmi suliarineqartariaqarpoq. Oqartussaarfimmi suliamik suliarinninnissamut pitsaanerpaamik toqqammavissaqartumit suliarineqartariaqarpoq. Taamaammat ukiuni kingullerni assigiinngitsunik aaqqissueqqittoqarpoq, taamaaliornermilu ingammik sanaartornermut aningaasaliissutit pingaarnersiorneqartarnerat qitiusumit kommuninut nuunneqarpoq. Qitiusumit siammaaneq tamanna Naalakkersuisut pitsaasutut isigaat. Suliassap qitiusumit siaruarnerani piginnaasat aamma siaruarneqartarput. Tamatuma siusinnerusukkutulli assersuutigalugu sumi inissialiortoqarnissaanik aalajangiisarnermik sunniutaarunneq malitsigaa, tamannalu qitiusumit ataqqineqassaaq. Tamanna qitiusumit siammaanerup akunnattoornartoraa.

2009-mi kommuninik mikisunik arlalinnik maanna kommunerujussuarnik aaqqissuussilluni eqiterineq innuttaasut ilaannit suli qanimut oqartussaaqataanermik annaasaqarnertut misigineqartarpoq. Naalakkersuisut ajornartorsiut tamanna piviusuusoq nassuerutigissavaat, tamannalu kommunini Namminersorlutillu Oqartussani suliassanik isumaginninnermut atatillugu eqqarsarluarnissamik pisariaqartitsillunilu allaffissornermik aaqqissueriaatsitsinnut atatillugu aamma eqqarsarluarnissamik pisariaqartitsivoq. Kommuninik agqeeqqinnissaq aaqqiissutissaagunangilaq, innuttaasunilli akuutitsinerup aaqqissuussamik suliarinissaa qulakkeerneqartariaqarpoq. Kommuninik aaqqissusseqqinnermi taamanikkut ilinniarsimasut kommunini minnerni atorfeqartissinnaanerannit nukittunerusumik inissisimanikkut, innuttaasut inatsisitigut illersugaanerisa nukittorsarneqarnissaanik kissaateqarnermik aallaaveqarpoq. Minnerunngitsumik kommunini sulianik ingerlatsinermut tunngatillugu innuttaasut inatsisitigut illersugaanerisa ingerlanneqarnissaa suli pisariaqartoq Naalakkersuisut isumaqarput, tamannalu Ombudsmandip ukiumoortumik nalunaarutaanni aamma siunnerfigineqartarpoq. Immikkoortut suliamik ingerlatsisut nukittuut, innuttaasut eqqortumik sullinneqarnerannik qulakkeerinnissinnaasut ineriartortinneqarnerisa piginnaasat qitiusumut katersuunneqarnerunissaanik pisariaqartitsinera taamaalilluni aamma akunnattoorutit ilagaat.

Naalakkersuisut taama oqaaseqarlutik oqallinnissaq pissanganartoq qilanaaraat.